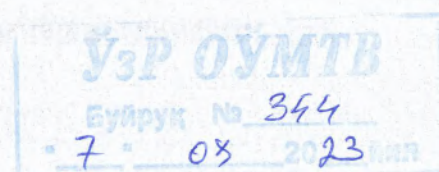

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi

**60112400–Professional ta'lim (*Qishloq xo'jaligini mexanizasiyalashtirish*)
bakalavriat ta'lim yo'nalishining malaka talablari**

Toshkent-2023

ISHLAB CHIQLIGAN:

“Toshkent irrigatsiya va qishloq xo‘jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti”
Milliy tadqiqot universiteti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023 yil «7»
08 dagi 344- sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta‘lim davlat ta‘lim standarti. Asosiy qoidalar”, “Oliy ta‘lim davlat ta‘lim standarti. Oliy ta‘lim yo‘nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me‘yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) bakalavriat ta’lim yo’nalishining umumiy tavsifi	4
1.1.	Qo’llanish sohasi	4
1.1.1.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) ta’lim yo’nalishi Malaka talabining qo’llanishi	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari	4
1.2.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi	4
1.2.1.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining sohalari	4
1.2.2.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob’ektlari	5
1.2.3.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari	5
1.2.4.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar kasbiy vazifalari	6
2.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo’yiladigan talablar	7
2.1.	Umumiy kompetensiyalar	7
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar	7
2.3.	Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta’minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo’yiladigan talablar.....	8
2.3.1.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) ta’lim yo’nalishi uchun ajratilgan o’quv fanlari, bloklar bo’yicha soatlar va kreditlar	8
2.3.2.	60112400–Professional ta’lim (<i>Qishloq xo’jaligini mexanizasiyalashtirish</i>) bakalavriat ta’lim yo’nalishi bo’yicha ta’lim dasturining tuzilishi	9
2.4.	Kvalifikatsiyalar.....	9
	Bibliografik ma’lumotlar	10
	Kelishuv varag’i	11
	Kelishuv dalolatnomasi.....	12

1. 60112400–Professional ta’lim (*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish*) bakalavriat ta’lim yo’nalishining umumiy tavsifi

60112400–Professional ta’lim (*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish*) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi va sirtqi ta’lim shakllarida amalga oshiriladi. Ta’lim shakllari bo’yicha o’qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me’yoriy muddati 4 yil.

1.1. Qo’llanish sohasi.

1.1.1. 60112400–Professional ta’lim (*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish*) ta’lim yo’nalishi Malaka talabining qo’llanilishi.

Malaka talabi 5430100–*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish* ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta’lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta’lim yo’nalish bo’yicha malaka talablari, o’quv reja va o’quv dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o’quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas’ul hamda o’z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o’quv bo’limi boshlig’i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o’qituvchilari;

- ta’lim yo’nalishining o’quv rejasi va o’quv dasturlarini o’zlashtiruvchi oliy ta’lim tashkilotining talabalari;

- bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

- ta’limni boshqarish bo’yicha vakolatli davlat organlari;

- oliy ta’lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;

- oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

- kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

- oliy ta’lim tashkilotlariga o’qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ota-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. 60112400–Professional ta’lim (*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish*) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. 60112400–Professional ta’lim (*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish*) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

60112400–Professional ta’lim (*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish*) – qishloq xo’jaligi ishlab chiqarishini mexanizatsiyalashtirish sohasidagi yo’nalish bo’lib, u er, suv, yonilg’i-energetika va moddiy-texnika resurslaridan samarali foydalangan holda qishloq xo’jalik mahsulotlarini etishtirish va ishlab chiqarishda zamonaviy resurstejamkor mexanizatsiyalashtirish texnologiyalar va texnika vositalarini ishlab chiqish, mahalliy ish sharoitidan kelib chiqib qishloq xo’jaligi ishlab chiqarishini mexanizatsiyalashtirish jarayonlari, qishloq xo’jaligi mashinalari texnologik jarayonlari, agrotexnik tadbirlarning maqbul turini qo’llash hamda qishloq xo’jaligi texnikalaridan foydalanish bilan bog’liq kasbiy sohalar majmuasini qamrab oladi.

- Professional ta’lim tizimi jarayonini tashkillashtirish, ishlab chiqarish va kompleks masalalarni echish bilan bog’liq kasbiy ko’nikmaga yo’naltirilgan ta’lim jarayonining vositalari, usullari, uslublari va yo’llari majmuini qamrab oladi. SHuningdek, ta’lim yo’nalishi - kasb ta’limini o’qitish jarayonini rivojlantirish, kasbiy tayyorgarlik darajalari, kasb ta’limi o’qituvchisining pedagogik va texnologik tayyorgarligi, texnik texnologiyalar va vositalardan foydalanish mahorati, kasb ta’limi

bo'yicha ishlab chiqarish jarayonlarini tashkil qilish, loyixalash, nazorat qilish, ishlab chiqarish va pedagogik masalalarni echish bilan bog'lik kasbiy ko'nikmaga ega bo'lish, shuningdek, ta'lim vositalari, metodlari, uslublari, shakllari va tamoyillarini tashkil etadi.

Yunalish bo'yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda bakalavrlarning kasbiy faoliyat ob'ektlarida qo'shimcha va o'zgarishlar bo'lishi mumkin.

1.2.2. 60112400–Professional ta'lim (Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari:

– ta'lim jarayonida mos professional ta'lim muassasalaridagi o'quv-tarbiya jarayoni qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishni mexanizatsiyalashtirilgan texnologik jarayonlari va qishloq xo'jalik texnikalari va dastlabki ishlov berish qurilmalari, ularni ta'mirlash va sozlash usullari, vositalari, ulardan foydalanish va texnikaviy servis ko'rsatishning samarali jarayonlari kiradi.

– qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash sohasidagi davlat va xususiy tashkilot, korxonalar va muassasalar hamda mashinasozlik zavodlari;

- qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishidagi mexanizatsiyalashgan jarayonlar;
- qishloq xo'jaligi mashinalari, texnikalari, vositalari va asbob-uskunalar;
- agrosanoat majmui korxonalarini va tashkilotlarining boshqaruv tizimlari;
- professional ta'lim muassasalaridagi o'rni va roli;
- o'qituvchining soxa bo'yicha pedagogik tayyorgarligi;
- kasbiy ta'lim didaktikasi;
- kasbiy ta'lim pedagogikasi va tashxis texnologiyasi;
- o'qitishning didaktik vositalari;
- professional ta'lim tizimidagi faoliyati.

Yo'nalish bo'yicha fan, texnika va texnologiyalarning zamonaviy yutuqlari, kadrlar buyurtmachilari talablaridan kelib chiqqan holda bakalavrlarning kasbiy faoliyat ob'ektlarida qo'shimcha va o'zgarishlar bo'lishi mumkin. Bo'lishi mumkin bo'lgan qo'shimcha va o'zgarishlar muayyan ta'lim yo'nalishining malaka talablari va o'quv rejalarini ishlab chiqishda hisobga olinishi nazarda tutiladi.

60112400–Professional ta'lim (Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish) ta'lim yo'nalishi bakalavriyat bitiruvchilari pedagogik qayta tayyorlashdan o'tgandan keyin, professional ta'lim muassasalarida ta'limning vakolatli boshqaruv organlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o'qitish bo'yicha pedagogik faoliyati bilan shug'ullanish huquqiga ega bo'ladi. Bakalavriyatning kasb ta'limi yo'nalishlari bundan mustasno.

1.2.3. 5230200 – Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining turlari:

- tashkiliy-boshqaruv.
- ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish;
- axborot-tahiliy faoliyat;
- ilmiy-tadqiqot faoliyati;
- texnik servis.
- *pedagogik (professional ta'lim tizimida) va shu kabilarni o'z ichiga oladi.*

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha tayyorlangan bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining muayyan turlari ta'lim jarayonining manfaatdor ishtirokchilari bilan xamkorlikda oliy ta'lim muassasasi tomonidan aniqlanadi.

1.2.4. 60112400–Professional ta’lim (*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish*) ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlarning kasbiy vazifalari.

60112400–Professional ta’lim (*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish*) ta’lim yo’nalishi bo’yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, ob’ektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bolishi lozim:

Ilmiy tadqiqot faoliyatida:

- mexanizatsiyalashgan ishlab chiqarishni tashkil etish va boshqarish;
- mashina-traktor parklari va qishloq xo’jaligi korxonalari faoliyatini strategik rivojlantirishda zamonaviy bilimlarni qo’llash orqali boshqarish;
- tashkilot, korxonalar va ularning aloxida bo’linmalar tashkiliy tuzilmasini optimallashtirish, xodimlarning professional tayyorgarlik darajasini oshirib borishni tashkil qilish va boshqarish, mehnat salohiyatidan samarali foydalanishni rejalashtirish, mehnatni rag’batlantirish tizimini yo’lga qo’yish;
- birlamchi ishlab chiqaruvchi bo’g’in ishini tashkil qilish va uni boshqarish;
- bajarayotgan faoliyati bo’yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirilgan ishlarning natijalarini baholash;
- kasbga oid muammolar echimlarini amaliyotga tadbiq etish, ishlab chiqarish jarayonida sifatni boshqarish;
- zamonaviy axborot texnologiyalardan boshqaruvda foydalanish, ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash usullari va mexanizmlarini ishlab chiqish;
- atrof-muhitni muhofaza qilish va mehnat xavfsizligi talablariga mos kelishi borasida ishlab chiqarish jarayonlarini nazorat qilish;
- ishlab chiqarish jarayonlari va resurslaridan foydalanishni rejalashtirish, favqulodda sodir bo’lishi mumkin bo’lgan xavf-xatarlarni tahlil qilish.

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:

- boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun tashkilotning tashqi va ichki muhiti omillari to’g’risidagi ma’lumotlarni to’plash, qayta ishlash va tahlil qilish;
- qaror qabul qilish, faoliyatni rejalashtirish va boshqarish uchun ma’lumot to’plash, tashkilotning ichki axborot tizimini yaratish va uning ishlashini boshqarish;
- tashkilotning ichki hujjat aylanishi tizimini ishlab chiqish va boshqarish, tashkilotlar faoliyatining turli ko’rsatkichlari bo’yicha ma’lumotlar bazasini yuritish;
- ishlab chiqarish samaradorligini baholash;
- axborot-tahlil faoliyati natijalari bo’yicha hisobot tayyorlash;
- boshqaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

Ishlab chiqarish faoliyatida:

- ilmiy-tadqiqot institutlari va markazlarda qishloq xo’jaligi texnika va texnologiyalarini ishlab chiqish bo’yicha ilmiy tadqiqot ishlarini amalga oshirishda qatnashish;
- qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalash darajasini oshirishni ta’minlashga xizmat qiladigan mamlakatdagi va xorijiy davlatlardagi fan-texnika yutuqlari, ishlanmalar va ilmiy-texnik axborotlarni o’rganish va tizimlashtirish;
- qishloq xo’jaligi tarmoqlari va sohalarini zamonaviy texnika va texnologiyalar bilan ta’minlash borasidagi yangi ma’lumotlar va axborotlarni yig’ish, qayta ishlash, tahlil qilish va tizimlashtirish ishlarini amalga oshirish;
- internet tarmog’ida eng yangi ilmiy yutuqlar haqidagi ma’lumotlarni maqsadga yo’nalgan holda qidirish va topish;
- ilmiy tadqiqot ishlanmalarini tayyorlash, soha adabiyotlari ekspertizasini amalga oshirishda qatnashish;
- tadqiqot natijalari va ishlanmalarni tatbiq etish.

Ekspluatatsiya va xizmat ko'rsatish faoliyatida:

- traktor, avtomobil hamda qishloq xo'jalik texnikalari texnik servisi va ta'mirlash strategiyasini belgilash va qo'llash;
- texnik servisini tashkil etish, ishlab chiqarish rejalarni tayyorlash va amalga oshirish.

Pedagogik faoliyatida (professional ta'limi tizimida):

- professional ta'lim tizimining ta'lim muassasalarida tayyorgarlik yo'nalishida nazarda tutilgan o'quv fanlari bo'yicha pedagogik fanlardan zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalanib nazariy xamda amaliy mashg'ulotlarni o'tkazish;
- o'quv jarayonini tashkil etish va o'tkazishda ko'maklashish, tadqiqotlarda ishtirok etish, ma'lumotlarni to'plash, umumlashtirish va taxlil etish;
- o'qitilayotgan fanlar bo'yicha dars mashg'ulotlarini o'tkazish uchun zarur bo'lgan o'quv-metodik xujjatlarni shakllantirish, tuzish va ularni tadbik etish;
- mustakil ta'lim va ijodiy qidiruv natijasida o'qitilayotgan fan xamda pedogogik faoliyat soxasidagi metodlar, vositlar va shakllar lavxalarida o'z-o'zini muntazam takomillashtirib borish *qobiliyatiga ega bo'lishi kerak.*

2. 60112400–Professional ta'lim (*Qishloq xo'jaligini mexanizasiyalashtirish*) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

- davlat siyosatining dolzarb masalalarini bilishi, ijtimoiy-iqtisodiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qila olish;
- xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, tabiiy ilmiy fanlar bo'yicha kasbiy faoliyati doirasida zaruriy bilimlarga ega bo'lishi hamda ulardan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilish;
- axborot texnologiyalarini kasbiy faoliyatida qo'llay bilishi, axborotlarni yig'ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini egallagan bo'lishi, faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olish;
- yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olish;
- sog'lom turmush tarzi va unga amal qilish zaruriyati to'g'risida tassavvurga ega bo'lish.
- professional ta'lim tizimining asosiy me'yoriy xujjatlarini bilishi va ularni amaliyotga tadbik qila olish;
- professional ta'lim muassasalarida umumkasbiy va mutaxassislik fanlaridan darslarni yuqori pedagogik texnologiyalar asosida tashkil eta olish.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

- me'yoriy-huquqiy hujjatlarni izlash, tahlil qilish va ulardan kasbiy faoliyatida foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- tashkiliy tuzilmalarni optimallashtirish, kadrlarni boshqarish strategiyasini qo'llash, tadbirlarni rejalashtirish va amalga oshirish ko'nikmalariga ega bo'lish;
- muzokaralar, uchrashuvlar, ishbilarmonlik yozishmalarini olib borish va onlayn aloqalarni amalga oshirishni bilish;
- strategik va operativ boshqaruv vazifalarini, ishni tashkil qilish, boshqarishning zamonaviy texnologiyalarini, xodimlar jamoasiga etakchilik qilishni bilish;
- qishloq xo'jaligi ishlab chiqarish ob'ektlari uchun texnikalar tanlash, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini etishtirish jarayonlarini mexanizatsiyalashni amalga oshira olishlari va ular asosida ishlab chiqarish loyihalarini ishlab chiqish ko'nikmalariga ega bo'lish;

- professional ta'lim muassasalarida qishloq ishlab chiqarish sub'ektlari uchun zarur texnika vositalarini tanlashni bilishi, ulardan amaliyot jarayonida samarali foydalanishni tashkil etishi va boshqarishi;

- mahalliy sharoitga qarab ish turlarini o'z agrotexnik muddatlarida sifatli amalga oshirishni ta'minlaydigan texnika vositalari va jihozlarini tanlash hamda ularning texnik servisi va ekspluatatsiyasini tashkil etish ko'nikmalariga ega bo'lish;

- professional ta'limning qishloq xo'jaligi yo'nalishi bo'yicha ishlab chiqarish amaliyotlarida ish sifati va unumini oshirish hamda energiya-resurstejamkorlikka erishishga qaratilgan ilmiy-nazariy va amaliy tadqiqotlar o'tkazish ko'nikmalariga ega bo'lish, tadqiqotlarda ishtirok etish, ma'lumotlarni to'plash, umumlashtirish va tahlil qilish;

- qishloq xo'jaligi ob'ektlarida texnikaviy ta'minot tizimini texnik-iqtisodiy tahlil qilishni, texnik-iqtisodiy ko'rsatkichlarni aniqlashni, istiqbolli rejalar tuzishni bilish;

- uzluksiz ta'lim tizimi muassasalarida o'quv jarayonini tashkil etish va o'tkazilishiga ko'maklashish (o'quv personal), umumiy o'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar ta'lim muassasalarida o'quv mashg'ulotlarini o'tish, zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarni egallash va tadbiiq etishni bilish;

- professional ta'lim muassasalarida elektron qurilmalar elektr sxemalarini ishlab chiqishda yarim o'tkazgich priborlardan foydalanish, elektronika, maishiy xizmat va ishlab chiqarish elektr uskunalari montaji va sozlash, avtomatika vositalarini hisoblash va tanlash, montaj, sozlash va ekspluatatsiyalash, elektr yuritmalar sistemasini tanlash, elektr motorlar quvvatini tanlash, elektr yuritmalarni boshqarish sxemalarini ishlab chiqish, rostlash va kommutatsiyalash apparatlarini tanlash ko'nikmalariga ega bo'lish.

2.3. Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta'minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo'yiladigan talablar.

Talabalar umumiy va kasbiy kompetensiyalar, bilim va ko'nikmalarni egallashi o'quv rejasiga mantiqiy ketmaketligda kiritiladigan **majburiy va tanlov** fanlarni o'zlashtirish, amaliyotlarni o'tish hamda boshqa o'quv mashg'ulot va akademik vazifalarni bajarish yordamida amalga oshiriladi.

Majburiy fanlar – bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha bevosita umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashga qaratilgan, zarur tayanch bilim va ko'nikmalarni ta'minlaydigan fanlar majmuasidir.

Tanlov fanlari – ta'lim yo'nalishi doirasida ixtisoslashuvdan kelib chiqib chuqurlashtirilgan, qo'shimcha bilim berish, bevosita ixtisosligi uchun zarur kompetensiyalarni kengaytirishga xizmat qiladigan, shuningdek, talabaning shaxsiy qiziqishlari, ijodiy yondashuvlari va iqtidorini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan fanlar majmuasidir.

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha quyidagi amaliyotlar o'tkaziladi:

malakaviy amaliyot – umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg'unlashtirish, tegishli amaliy ko'nikmalar, kompetensiyalar va malakalarni shakllantirishga qaratiladi;

2.3.1. 60112400–Professional ta'lim (Qishloq xo'jaligini mexanizasiyalashtirish) ta'lim yo'nalishi uchun ajratilgan o'quv fanlari, bloklar bo'yicha soatlar va kreditlar:

O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Kunduzgi ta'lim shakli uchun fanlarga ajratilgan soat	Ajratilgan kredit
Majburiy fanlar	4620	154
Tanlov fanlar	1650	55
Malakaviy amaliyot	720	24
Yakuniy davlat attestatsiyasi	210	7

2.3.2. 60112400–Professional ta’lim (Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish) bakalavriat ta’lim yo’nalishi bo’yicha ta’lim dasturining tuzilishi:

T.r.	Fanning malakaviy kodi	O’quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Fan o’tiladigan semestr
1.00		Majburiy fanlar	4620	154	
1.01	XT1115	Xorijiy til	450	15	1,2,3
1.02	MAT1114	Oliy matematika	420	14	1,2,3
1.03	TIL1104	O’zbek (rus) tili	120	4	1
1.04	JTS1105	Jismoniy tarbiya va sport	150	5	1
1.05	OYT1104	O’zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	2
1.06	KIM1105	Kimyo	150	5	2
1.07	FIZ1105	Fizika	150	5	3
1.08	DIN1104	Dinshunoslik	120	4	3
1.09	AJM2106	Axborot texnologiyalari va jarayonlarni matematik modellashtirish	150	5	4
1.10	FAL2104	Falsafa	120	4	4
1.11	PP2105	Pedagogika. Psixologiya	150	5	4
1.12	NM2104	Nazariy mexanika	120	4	5
1.13	MM2105	Materialshunoslik va konstruksion materiallar texnologiyasi	150	5	5
1.14	KP2105	Kasbiy pedagogika	150	5	5
1.15	TUA2105	Termodinamika va issiqlik o’zlatish asoslari	150	5	6
1.16	KPS2105	Kasbiy psixologiya	150	5	6
1.17	GTZ2106	Gidravlika va gidravlik tizimlar	150	5	6
1.18	AKQ3105	Aniq koordinatali qishloq xo’jalik asoslari va vositalari	150	5	7
1.19	HFX3104	Hayot faoliyati xavfsizligi	120	4	7
1.20	TIM3105	Tarbiyaviy ish metodikasi	150	5	7
1.21	TT3105	Ta’lim texnologiyalari	150	5	8
1.22	TA3110	Traktorlar va avtomobillar	120	4	8
1.23	QXM3110	Qishloq xo’jaligi mashinalari	150	5	8
1.24	TA3110	Traktor va avtomobillar	150	5	9
1.25	QXM3110	Qishloq xo’jaligi mashinalari	120	4	9
1.26	CHM4108	Chorvachilikni mexanizatsiyalash	120	4	10
1.27	KTM4104	Kasbiy ta’lim metodikasi	150	5	10
1.28	CHM4108	Chorvachilikni mexanizatsiyalash	120	4	11
1.29	MFO4104	Maxsus fanlarni o’qitish metodikasi	210	7	11
2.00		Tanlov fanlar	1650	55	
2.00		<i>Tanlov fanlar (11 ta fan)</i>	1650	55	4,5,6,7,8,9,10,11
		Jami	6270	209	
		Malakaviy amaliyot	720	24	5,6,8,9,12
		Yakuniy davlat attestatsiyasi	210	7	12
		Jami	930	29	
		HAMMASI	7200	240	

2.4. Kvalifikatsiya: muhandis-mexanik.

- qishloq xo'jaligi maxsulotlarini etishtirish agrotexnikasi va zootexniya talablarini qanoatlantiruvchi energiya-resurstejamkor tejamkor, samarali mexanizatsiyalashgan texnologiyalarni joriy etishni bilishi;

- professional ta'lim muassasalarida qishloq ishlab chiqarish sub'ektlari uchun zarur texnika vositalarini tanlashni bilishi, ulardan amaliyot jarayonida samarali foydalanishni tashkil etishi va boshqarishi;

- mahalliy sharoitga qarab ish turlarini o'z agrotexnik muddatlarida sifatli amalga oshirishni ta'minlaydigan texnika vositalari va jihozlarini tanlash hamda ularning texnik servisi va ekspluatatsiyasini tashkil etish ko'nikmalariga ega bo'lish;

- professional ta'limning qishloq xo'jaligi yo'nalishi bo'yicha ishlab chiqarish amaliyotlarida ish sifati va unumini oshirish hamda energiya-resurstejamkorlikka erishishga qaratilgan ilmiy-nazariy va amaliy tadqiqotlar o'tkazish ko'nikmalariga ega bo'lish, tadqiqotlarda ishtirok etish, ma'lumotlarni to'plash, umumlashtirish va tahlil qilish;

- qishloq xo'jaligi ob'ektlarida texnikaviy ta'minot tizimini texnik-iqtisodiy tahlil qilishni, texnik-iqtisodiy ko'rsatkichlarni aniqlashni, istiqbolli rejalar tuzishni bilish;

- uzluksiz ta'lim tizimi muassasalarida o'quv jarayonini tashkil etish va o'tkazilishiga ko'maklashish (o'quv personal), umumiy o'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar ta'lim muassasalarida o'quv mashg'ulotlarini o'tish, zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarni egallash va tadbiq etishni bilish;

- professional ta'lim muassasalarida elektron qurilmalar elektr sxemalarini ishlab chiqishda yarim o'tkazgich priborlardan foydalanish, elektronika, maishiy xizmat va ishlab chiqarish elektr uskunalari montaji va sozlash, avtomatika vositalarini hisoblash va tanlash, montaj, sozlash va ekspluatatsiyalash, elektr yuritmalar sistemasini tanlash, elektr motorlar quvvatini tanlash, elektr yuritmalarni boshqarish sxemalarini ishlab chiqish, roslash va kommutatsiyalash apparatlarini tanlash ko'nikmalariga ega bo'lish.

2.3. Umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashni ta'minlaydigan fanlar va amaliyotlarga qo'yiladigan talablar.

Talabalar umumiy va kasbiy kompetensiyalar, bilim va ko'nikmalarni egallashi o'quv rejasiga mantiqiy ketmaketligda kiritiladigan **majburiy va tanlov** fanlarni o'zlashtirish, amaliyotlarni o'tish hamda boshqa o'quv mashg'ulot va akademik vazifalarni bajarish yordamida amalga oshiriladi.

Majburiy fanlar – bakalavriat ta'lim yo'nalishi bo'yicha bevosita umumiy va kasbiy kompetensiyalarni egallashga qaratilgan, zarur tayanch bilim va ko'nikmalarni ta'minlaydigan fanlar majmuasidir.

Tanlov fanlari – ta'lim yo'nalishi doirasida ixtisoslashuvdan kelib chiqib chuqurlashtirilgan, qo'shimcha bilim berish, bevosita ixtisosligi uchun zarur kompetensiyalarni kengaytirishga xizmat qiladigan, shuningdek, talabning shaxsiy qiziqishlari, ijodiy yondashuvlari va iqtidorini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan fanlar majmuasidir.

Ta'lim yo'nalishi bo'yicha quyidagi amaliyotlar o'tkaziladi:

malakaviy amaliyot – umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg'unlashtirish, tegishli amaliy ko'nikmalar, kompetensiyalar va malakalarni shakllantirishga qaratiladi;

2.3.1. 60112400–Professional ta'lim (*Qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalashtirish*) ta'lim yo'nalishi uchun ajratilgan o'quv fanlari, bloklar bo'yicha soatlar va kreditlar:

O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Kunduzgi ta'lim shakli uchun fanlarga ajratilgan soat	Ajratilgan kredit
Majburiy fanlar	4740	158

Tanlov fanlar	1590	53
Malakaviy amaliyot	720	24
Yakuniy davlat attestatsiyasi	150	5

2.3.2. 60112400–Professional ta’lim (*Qishloq xo’jaligini mexanizatsiyalashtirish*) bakalavriat ta’lim yo’nalishi bo’yicha ta’lim dasturining tuzilishi:

T.r.	Fanning malakaviy kodi	O’quv fanlari, bloklar va faoliyat turlarining nomlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Fan o’tiladigan semestr
1.00		Majburiy fanlar	4740	158	
1.01	XT1115	Xorijiy til	450	15	1,2,3
1.02	MAT1114	Oliy matematika	420	14	1,2,3
1.03	TIL1104	O’zbek (rus) tili	120	4	1
1.04	KIM1105	Kimyo	150	5	1
1.05	OYT1104	O’zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	2
1.06	QMA1103	Qishloq xo’jaligi muhandislik asoslari	90	3	2
1.07	JTS1102	Jismoniy tarbiya va sport	60	2	2
1.08	FIZ1105	Fizika	150	5	3
1.09	MKG1105	Muhandislik va kompyuter grafikasi	150	5	3
1.10	AJM2106	Axborot texnologiyalari va jarayonlarni matematik modellashtirish	150	5	4
1.11	FAL2105	Falsafa	150	5	4
1.12	PP2105	Pedagogika. Psixologiya	150	5	4
1.13	NM2104	Nazariy mexanika	120	4	5
1.14	MM2105	Materialshunoslik va konstruksion materiallar texnologiyasi	150	5	5
1.15	KP2105	Kasbiy pedagogika	150	5	5
1.16	TUA2105	Termodinamika va issiqlik o’zlash asoslari	150	5	6
1.17	KPS2105	Kasbiy psixologiya	150	5	6
1.18	GTZ2106	Gidravlika va gidravlik tizimlar	150	5	6
1.19	AKQ3105	Aniq koordinatali qishloq xo’jalik asoslari va vositalari	150	5	7
1.20	HFX3104	Hayot faoliyati xavfsizligi	120	4	7
1.21	TIM3105	Tarbiyaviy ish metodikasi	150	5	7
1.22	TT3105	Ta’lim texnologiyalari	150	5	8
1.23	TA3110	Traktorlar va avtomobillar	120	4	8
1.24	QXM3110	Qishloq xo’jaligi mashinalari	150	5	8
1.25	TA3110	Traktor va avtomobillar	150	5	9
1.26	QXM3110	Qishloq xo’jaligi mashinalari	120	4	9
1.27	CHM4108	CHorvachilikni mexanizatsiyalash	120	4	10
1.28	KTM4104	Kasbiy ta’lim metodikasi	150	5	10
1.29	CHM4108	CHorvachilikni mexanizatsiyalash	120	4	11
1.30	MFO4104	Maxsus fanlarni o’qitish metodikasi	210	7	11
2.00		Tanlov fanlar	1590	53	
2.00		<i>Tanlov fanlar (11 ta fan)</i>	1590	53	4,5,6,7,8,9,10,11
		Jami	6330	211	
		Malakaviy amaliyot	720	24	5,6,8,9,12
		Yakuniy davlat attestatsiyasi	150	5	12
		Jami	930	29	
		HAMMASI	7200	240	

2.4. Kvalifikatsiya: muhandis-mexanik.

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

kasbiy faoliyat turi, kompetensiya, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat ob'ekti, kasbiy faoliyat sohasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va fan dasturlari, profil, uqib-o'rganish natijalari, o'quv sikli, ilmiy-tadqiqot, intellektual muhandislik tizimlarni, axborot-kommunikatsion texnologiyalar, transport jarayonlarini modellashtirish, harakat xavfsizligini tashkil etish, bort-axborot tizimlar, telematika, avtomobil transporti xizmatlari, transport infrastrukturallari, ishlab chiqarish jarayonlari, statistik ma'lumotlar, tashish jarayonlarini boshqarish, transport tizimlari, jarayonlarni modellashtirish, kompyuter texnologiyalarida modellashtirish, intellektual transport tizimlari, avtomobil transportida telematika.